

עפ"ת (חיפה) 51857-11-18 - אחמד חמדאן נ' מדינת ישראל

עפ"ת (חיפה) 51857-11-18 - אחמד חמדאן נ' מדינת ישראל מחוזי חיפה

עפ"ת (חיפה) 51857-11-18

אחמד חמדאן

נגד

מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

[03.12.2018]

כבוד השופט אברהם בולוס

פסק דין

לפניי ערעור על החלטת בית המשפט לתעבורה בחיפה מיום 25.10.18, שניתנה בהמ"ש 2012-09-18 (להלן: ההחלטה).

בהחלטה נדחתה בקשת המערער להארכת המועד להישפט בגין 2 הודעות תשלום קנס בשל עבירות מהירות שבוצעו ביום 28.5.17 ו- 29.5.17 (להלן: הדו"חות). רקע וההחלטה

1. המערער הגיש את הבקשה להארכת מועד להישפט (להלן: הבקשה) לבית משפט קמא, במסגרתה טען כי הדו"חות נרשמו על שמו בעקבות עבירות שביצעו עובדי מסגרייה שבבעלותו (להלן: המסגרייה), ותמך טענה זו בתצהירים מטעמם. לטענתו, הוא לא הגיש בקשה להישפט במועד מאחר ופקידת המסגרייה שילמה את הדו"חות עם קבלתם מבלי לעדכנו - עניין אותו גילה עת קיבל הודעה ממשרד הרישוי אודות צבירת נקודות. כן טען לחילופין, כי דחית הבקשה תגרום לעיוות דין, שכן העבירות בוצעו ע"י עובדי המסגרייה הגם שעסקינן בעבירות מהירות, אשר נקלטו במצלמה מסוג א'3 שאמינותן מוטלת בספק גדול. המשיבה התנגדה לבקשה וטענה, כי הבקשה לא מעלה טענות או נימוקים המצדיקים קבלתה.

2. בהחלטה נשוא הערעור דחה בית משפט קמא את הבקשה להארכת מועד וקבע, כי המערער לא הציג נימוקים מיוחדים לאי הגשת הבקשה במועד, שכן טעות משרדית של הפקידה אינה מהווה סיבה מוצדקת לביטול פס"ד ולא להארכת מועד. כן קבע, כי עם תשלום הקנס רואים את המערער כמי שהודה וריצה עונשו ואין בנסיבות טעם מיוחד שיצדיק את הסטייה המבוקשת מהפירוצדורה.
- טענות הצדדים בערעור
3. המערער פירט בהודעת הערעור את השתלשלות האירועים, חזר על הטענות שהעלה בבקשה להארכת מועד וטען, כי בימ"ש קמא שגה עת העדיף את סדרי הדין על פני עשיית הצדק ולא התייחס לנושא עיוות הדין.
- בדיון שהתקיים לפני, המערער חזר על טענותיו אשר פורטו לעיל ותקן, כי אביו הוא בעל המסגרייה בה עובד, כן הוסיף: "אז קבוצת העובדים הזו נוסעת עם הרכב הזה לשטח ושם הם עובדים. יש לנו כ-34 עובדים. אבי בעל המסגרייה. אני עובד שם. אבא שלי תמיד אומר כשמגיע דוח משלמים אותו. לא ידעתי שאני צריך להוכיח אם נהגתי ברכב או לא. מה שמגיע למזכירה היא משלמת. אך מסתבר עכשיו שיש נקודות וזה מזיק לי".
4. המשיבה טענה בפני, כי החלטת בימ"ש קמא הינה נכונה וסבירה, כן התייחסה לעובדה שהדו"חות שולמו וקיימת חשיבות לעיקרון סופיות הדיון, הגם שהדו"חות נשלחו לכתובת העדכנית של המערער. כן טענה, כי על המערער מוטלת אחריות להנחות את העובדים כיצד לנהוג כאשר הם עוברים עבירת תנועה וגם את המזכירה באשר לטיפול בדו"חות.
- דיון והכרעה
5. סע' 229(ח) לחסד"פ מורה לנו כדלקמן :
- "(ח) שילם אדם את הקנס רואים אותו כאילו הודה באשמה בפני בית המשפט, הורשע ונשא את עונשו. אולם הוראות סעיף קטן זה לא יחולו על אדם ששילם את הקנס ותובע ביטל את הודעת תשלום הקנס לפי סעיף קטן (ג) או על אדם שבית המשפט החליט לקיים את משפטו אף על פי שהודיע באיחור על רצונו להישפט כאמור בסעיף 230."
6. בתשלום הקנסות המערער הודה בשתי העבירות, הורשע, הרשעתו השתכללה, והוא אף נשא את עונשו במלואו. בנקודת הזמן זו אחרי ריצוי המערער לעונשים בגין שתי העבירות, יש ליתן משקל כבד ואף מכריע לעיקרון סופיות הדיון, יעילות ההליך ולשונו הברורה של סע' 229(ח) לחסד"פ (רע"פ 2096/07 כוכבי נ' מדינת ישראל (10.11.08) (להלן: עניין כוכבי).

7. הארכת מועד להישפט שעה שהקנס שולם אפשרית משני טעמים; כאשר הבקשה לא הוגשה בזמן בשל נסיבות שלא היו תלויות במבקש והבקשה הוגשה מיד עם הסרת המניעה או בקיומו של עיוות דין (עפ"ת (חי') 6611-03-18 אלון גרודברג נ' מדינת ישראל (26.3.18)). אף שזו מצוות המחוקק, אלא, כפי שנקבע, יש להפעיל סמכות זו במשורה ולהיעתר לבקשה להארכת מועד להישפט אחרי שהקנס שולם, אך ורק במקרים מיוחדים ובנסיבות חריגות ביותר.

8. באשר לחלופה הראשונה לעניין האיחור בשל נסיבות שאינן תלויות במבקש עצמו נקבע, כי חריג זה לכלל יש לפרשו על דרך הצמצום, כמו במצב של אי ידיעה וחוסר יכולת המבקש לדעת אודות הדוח (עניין כוכבי, פס' 8); או בקיומן של נסיבות קיצוניות אחרות, למשל, כאשר בסמוך לקבלת הדוחות המבקש לקה במחלה קשה, כך שהמעקב והטיפול הרפואיים דחקו את נושא הדוח מחוץ לתשומת לבו וגרמו גם לאיחור בהגשת הבקשה להארכת מועד (עפ"ת (חי') 40444-10-18 פטאל פנינה נ' מדינת ישראל (2.11.18)).

9. ואילו באשר לטעם השני, ביהמ"ש העליון אשר לא אחת את המסקנה לפיה, קיומו של תצהיר שבגדרו אחר מודה בנהיגה ברכב בזמן ביצוע העבירה, לא מצדיק את מתן האורכה המבוקשת לאחר שהקנס שולם (רע"פ 7839/08 שמעון קורנפלד נ' מדינת ישראל (10.11.08); רע"פ 9540/08 עופר מוסברג נ' מדינת ישראל (8.1.09); רע"פ 8927/07 סעד אבו עסב נ' מדינת ישראל (29.1.08)).

הווה אומר, כאשר הבקשה נתמכה בתצהירו של אחר שנטל אחריות לבצוע העבירה, ועל אף שעסקין בראיה כבדת משקל אשר תוביל בהסתברות גבוהה להסבת הדוח - גם בנסיבות אלה דרכו של המבקש נחסמה בעיקר מפאת המשקל המכריע שיש ליחס לשיקולי היעילות ולפרוצדורה:

"בקשת המבקש לזנוח את הפרוצדורה ולהתמקד במהות, שובת לב ככל שתהא, אין בה כל ממש, שכן אם תתקבל טענתו, משמעות הדבר שלא יהיה לכך סוף, ובקשות הסבה יוכלו להיות מוגשות ללא תלות בזמן ביצוע העבירה. אין להלום דבר זה, ולא זו היתה כוונת המחוקק ביצירת האפשרות של עבירות ברירת משפט, שכל מהותן ליעל ולקצר הליכים". (רע"פ 9580/11 אייל יוסף נ' מדינת ישראל, פס' ה' (27.12.11)).

כן בשל עוצמת החשד שאף טבוע בבקשה מהסוג זה שלרוב מוגשת אחרי קבלת הודעה מאת משרד הרישוי באשר לצבירת נקודות ונקיטה באמצעי תיקון (כגון פסילה מנהלית). הרוב המכריע של הבקשות המוגשת אחרי קבלת הודעה מאת משרד הרישוי בדבר הפעלת אמצעי תיקון בעקבות שיטת הניקוד, נגועות בחשד כי התכלית האמיתית העומדת ביסודן שונה מזו המוצהרת:

- "דומה כי יש יסוד להנחה, שפנייתו של המבקש לבית המשפט באה רק מש"חרב הפסילה" הונפה מעל ראשו. חוששני כי בנסיבות אלו בטענותיו בבקשה זו כדי להצדיק - כאמור - הליך בגלגול שלישי" (רע"פ 2754/12 פול ביסמוט נ' מדינת ישראל, פס"ו 19.4.12).
10. במקרה זה המערער סומך על הטענה כי דחיית בקשתו מקפלת בחובה עיוות דין, אותו נכון לתקן והוא נשען על שתי חלופות; הראשונה, כי עובדים אחרים במסגרייה שהינה בבעלות אביו הם אלה שנהגו ברכבים בזמן ביצוע העבירות; והשנייה, הספקות, לגישתו, באשר לאמינות המצלמה אשר תיעדה את ביצוע העבירות.
11. מקודם עמדתי על פסיקתו של ביהמ"ש העליון שאשר את המסקנה כי גם בקיומו של אחר המודה בביצוע העבירה - ככלל, אין הצדקה להארכת מועד אחרי תשלום הקנס, במיוחד שעה שעסקין באיחור ניכר בהגשת הבקשה, כפי ענייננו. לכן מובן כי הנימוק הראשון בו אוחד המערער לא יכול לבסס את התוצאה לה הוא מייחל.
12. גם הטענה השנייה, בנסיבותיו של מקרה זה, אין בה כדי להושיע את המערער.
- א. נראה לכאורה, כי נוכח גישת הפסיקה שלא הסתפקה בקיומה של תשתית עובדתית המלמדת בהסתברות גבוהה כי אחר נהג ברכב בזמן ביצוע העבירה, לשם הארכת המועד להישפט אחרי תשלום הקנס - אין די בטענה כללית וגורפת זו, גם לא בספקות הנטענים שעוצמתם לא התבהרה לענין אמינות המצלמות, כדי לעבור את המשוכה הגבוהה המוצבת בדרכו של המערער.
- בהקשר זה ראוי לחדד ולהזכיר, כי בהליך שהתנהל בביהמ"ש לתעבורה בעכו, פלא 4745-08-13 בדראן ואח' נ' מדינת ישראל (6.9.18), בשורה התחתונה לא נקבע פוזיטיבית כי אמצעי אכיפה זה אינו אמין, אלא המסקנה הייתה שבעקבות כשל ראייתי המדינה לא עמדה בנטל ולא הוכיחה את אמינות המצלמה באותו הליך.
- מכל מקום, אין לי צורך להרחיב מעבר לאמור לעיל - בדברי אלה איני קובע מסמרות והם נאמרו מעבר לדרוש, שכן הנימוקים שלהלן, במצטבר, מובילים לדחיית הערעור.
- ב. הראשון: טיעון המערער לוקה בחולשה שמקורה בשלב בו הבקשה הוגשה - בשלב זה המערער מוחזק כמי שהודה ואף זכה ליומו, או ליתר דיוק כמי שוויתר מתוך בחירה על ניהולו של הליך משפטי ובהתבוננות במנהלי. סופיות הדיון ושיקולי והיעילות, שהינם שיקולים כבדי משקל, מטים הכף לדחיית הערעור.
- ג. השני: והעיקרי, שלא שוכנעתי באשר לכנות הבקשה. במקרה זה המערער ישב בחיבוק ידיים משך תקופה ארוכה, ובקשתו באה אך ורק לאחר קבלת ההודעה מאת משרד הרישוי. התנהלות זו, כפי שהקדמתי, נגועה בחשד ממשי, שכן המערער שהודה בביצוע העבירות ואף נשא את עונשו, עם קבלת הודעת משרד הרישוי נזכר באותם ספקות נטענים ובהם הוא מנסה להיתלות בניסיון לבטל את אמצעי התיקון המנהליים שננקטו נגדו - דבר הנוטל רבות מעוצמת הנטען ואף שומט את הבסיס תחת בקשתו (עפ"ת 5570-10-18 (חי') בועז פרי נ' מדינת ישראל, פס"ב 6 (6.11.18)).
13. מכל האמור, אני מורה על דחיית הערעור.
- המזכירות תשלח פס"ד זה לצדדים
- ניתן היום, כ"ה כסלו תשע"ט, 03 דצמבר 2018, בהעדר הצדדים.